

**Informacja do BIP o wynikach kontroli prawidłowości
w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej – mieszkanie usamodzielnienia
ul. Łomżyńska 54/1, 85-863 Bydgoszcz**

*sporządzona w oparciu o art. 4 ust.1 pkt 1 w związku z art. 6 ust. 1 pkt 4 ppkt a ustawy z dnia 6.09.2001 r.
o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2016 r. poz. 1764)*

I. Cel kontroli:

Ocena działalności jednostki kontrolowanej w zakresie prawidłowości stanu prawno-organizacyjnego oraz świadczenia usług, opieki i wychowania na poziomie obowiązujących standardów.

II. Czas przeprowadzenia kontroli: w dniach 28 lutego 2017 r. oraz 1 i 2 marca 2017 r.

A. Stan organizacyjno-prawny jednostki kontrolowanej

Placówka funkcjonuje na podstawie Statutu Bydgoskiego Zespołu Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych stanowiącego załącznik do Uchwały Nr L.III/1140/14 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zmiany i przyjęcia tekstu jednolitego statutu Bydgoskiego Zespołu Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych, stanowiącego załącznik do uchwały w sprawie placówek opiekuńczo-wychowawczych funkcjonujących na terenie miasta Bydgoszczy, w placówkę wielofunkcyjną o nazwie Bydgoski Zespół Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych (zwanym dalej BZPOW lub Zespołem).

Regulamin Organizacyjny Bydgoskiego Zespołu Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych stanowi załącznik do Zarządzenia nr 14/13 z dnia 31.01.2013 r. Dyrektora BZPOW.

Zgodnie z zapisem Statutu, Zespół ma siedzibę w Bydgoszczy przy ul. Traugutta 5 i świadczy usługi opiekuńczo-wychowawcze i specjalistyczne typu interwencyjnego i socjalizacyjnego, w tym jako mieszkanie usamodzielnienia przy ul. Łomżyńskiej 54/1 w Bydgoszczy.

Placówka funkcjonuje na podstawie zezwolenia wydanego przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego Decyzja Nr WPS.IX.9423.8.2013.BG z dnia 12.02.2013 r.

B. Standard usług świadczonych przez placówkę

Placówka mieści się w dwupiętrowym domu jednorodzinnym, zajmuje pierwsze piętro o powierzchni 106,9m². Budynek wyposażony jest w instalację elektryczną, wodno-kanalizacyjną oraz centralne ogrzewanie. Teren placówki ogrodzony, graniczy bezpośrednio z działką, na której usytuowany jest Dom Pomocy Społecznej. W mieszkaniu znajduje się 5 sypialni, duży salon, aneks kuchenny oraz dwie łazienki. W piwnicy budynku urządzono świetlicę oraz pokój odwiedzin. Do dyspozycji wychowanków jest również mieszkanie na parterze służące do nauki, spotkań społeczności, zajęć specjalistycznych. W zakresie warunków socjalno-bytowych stwierdzono, iż placówka posiada wszystkie pomieszczenia zgodnie ze standardem określonym w § 18 ust. 3 rozporządzenia MPiPS z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz.U. z 2011 r., Nr 292 poz. 1720).

C. Zabezpieczenie standardu opieki i wychowania w placówce:

Placówka zapewnia wyżywienie dostosowane do potrzeb rozwojowych, kulturowych, religijnych oraz stanu zdrowia wychowanków. Jadłospisy ustalane są przy współudziale wychowanków, w systemie tzw. tygodniowym (na 7 dni) i uwzględniają preferencje żywieniowe dzieci. Wszystkie posiłki przygotowywane są wspólnie z dziećmi. Wychowankom umożliwia się samodzielne przygotowanie posiłków zgodnie z własnymi pomysłami. Dzieci mają dostęp do produktów żywnościowych całodobowo, a także zapewnione II śniadanie do szkoły. Ponadto, dzieci mają przydzielone dyżury porządkowe, które uwzględniają zakupy. W ramach tego dyżuru wychowankowie zdobywają podstawowe umiejętności z zakresu utrzymania gospodarstwa domowego oraz racjonalnego gospodarowania budżetem domowym. Z takiej organizacji posiłków zadowoleni są wszyscy wychowankowie, co potwierdziła rozmowa przeprowadzona przez inspektorów kontrolujących placówkę.

Wychowankowie mają zapewniony dostęp do opieki zdrowotnej, zaopatrzenia w produkty lecznicze i wyroby medyczne. Podstawową opiekę zdrowotną zapewnia Przychodnia Łomżyńska ul. Łomżyńska 51a w Bydgoszczy. Ponadto, stosownie do zdiagnozowanych potrzeb, dzieci objęte są specjalistyczną opieką.

Zaopatrzenie w odzież, obuwie, bieliznę i inne potrzeby osobistego użytku, w tym środki higieny osobistej – stosownie do wieku i indywidualnych potrzeb, bez zastrzeżeń (co potwierdziła rozmowa przeprowadzona z wychowankami).

Wyposażenie w środki higieny osobistej bez zastrzeżeń, dzieci potwierdziły dostateczne zaopatrzenie w mydło, szampon, dezodoranty, szczoteczki do zębów, pasty do zębów, gąbki do ciała itp.

Każde dziecko, zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej, otrzymuje kwotę pieniężną do własnego dysponowania w wysokości od 10 do 20 zł. Wychowankowie osobiście odbierają swoje kieszonkowe od wychowawcy i potwierdzają odbiór własnym podpisem. Wysokość kieszonkowego ustalona jest na podstawie Zarządzenia Dyrektora Bydgoskiego Zespołu Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w sprawie ustalenia kieszonkowego dla wychowanków.

Na podstawie analizy teczek wszystkich wychowanków (14) ustalono, iż dla każdego dziecka prowadzona jest teczka osobowa zawierająca:

- w I części - skierowanie, postanowienie o umieszczeniu w placówce, inne postanowienia i korespondencja z Sądem, odpis skróconego aktu urodzenia, poświadczenie miejsca stałego zameldowania, świadectwa szkolne, opinie ze szkół, od wychowawców, zaświadczenie o opiece prawnej dziecka, protokoły z wykonanych testów do wykrywania narkotyków, karta samowolnych oddaleni,
- w II części – oświadczenie wychowawcy prowadzącego, karta pobytu, plan pomocy dziecku, arkusze kontaktów wychowawców z instytucjami, rodziną, opinie wychowawcy, opinie psychologiczne, wywiady środowiskowe, plan pracy z rodziną, indywidualne plany pracy, protokoły z posiedzeń Zespołu, inne ważne dokumenty dotyczące wychowanka.

W placówce zatrudniony jest psycholog (w wymiarze 6 godzin tygodniowo bezpośredniej pracy z dziećmi), która od dnia 01.09.2016 r. pełni zastępstwo za p. [REDAKTOWANE]. Psycholog pełni dyżur w placówce w środy oraz prowadzi zajęcia indywidualne dla wychowanków tej placówki w piątki przy ul. Traugutta 5.

W ramach obowiązków psycholog m.in.: analizuje dokumentację wychowanków, wspomaga pracę wychowawców, prowadzi swobodne rozmowy i gry z wychowankami, udziela wsparcia emocjonalnego oraz informacyjnego, sporządza pisma zewnętrzne, bierze udział w społecznościach wychowanków oraz w Zespołach ds. Okresowej Oceny Sytuacji Dziecka.

Na podstawie badanej dokumentacji ustalono, iż psycholog sporządza:

- Opinię psychologiczną,
- Arkusze badań i obserwacji psychologicznych,
- Kartę udziału w zajęciach z opisem ich przebiegu.

Na podstawie analizy dokumentacji stwierdzono, iż w okresie objętym kontrolą psycholog przeprowadzał badania diagnostyczne, korzystając z narzędzi badawczych, takich jak m.in: Test Matryc, Inwentarz Stanu i Cechy Lęku, Test Piramid Barwnych, Skala Ekspresji Gniewu, Skala Depresji Becka, Test Pamięci Wzrokowej.

Psycholog prowadzi zajęcia indywidualne dla 5 wychowanków. Zajęcia dostosowane są do potrzeb, deficytów dziecka. Powyższe zajęcia ukierunkowane są na omawianie relacji interpersonalnych, trening procesów poznawczych, psychoedukację w zakresie emocji, metody rozwiązywania konfliktów, radzenia sobie w sytuacjach trudnych. Realizowane czynności odnotowywane są w kartach udziału oraz w dzienniku zajęć.

W placówce zatrudniony jest pedagog, który pełni dyżury w placówce 7 godzin w tygodniu (w poniedziałki oraz czwartki na ul. Łomżyńskiej 54, w piątki na ul. Traugutta 5).

Pedagog realizuje swoje zadania zgodnie z zakresem czynności oraz planem pracy. Sporządza opinie pedagogiczne, prowadzi Arkusze badań i obserwacji pedagogicznych, Karty udziału w zajęciach prowadzonych przez pedagoga z opisem ich przebiegu oraz prowadzi Dziennik zajęć pedagoga szkolnego na rok szkolny. Ponadto, do zakresu działań podejmowanych przez pedagoga podczas pełnienia dyżuru pedagogicznego należą m.in: konsultacje z wychowawcami na temat funkcjonowania grupy, analiza zeszytu raportów i dokumentacji wychowanków, prowadzenie zajęć w ramach terapii pedagogicznej, doraźna pomoc w nauce i odrabianiu lekcji, współpraca z instytucjami zewnętrznymi oraz rodzicami wychowanków, udział w społecznościach wychowanków oraz Zespołach ds. Okresowej Oceny Sytuacji Dziecka. Pedagog prowadzi zajęcia indywidualne z zakresu doskonalenia koordynacji wzrokowo-ruchowej, doskonalenia techniki i tempa czytania oraz rozumienia czytanego tekstu, koncentracji uwagi i myślenia przyczynowo- skutkowego, nadrabiania i doskonalenia umiejętności

szkolnych. Zajęcia prowadzone są w sposób systematyczny i dostosowane do zdiagnozowanych indywidualnych potrzeb dziecka.

W placówce zatrudniony jest pracownik socjalny (3/4 etatu młodszy wychowawca w placówce przy ul. Bora-Komorowskiego oraz 1/4 etatu pracownik socjalny od 01.02.2016 r.). Pełni zastępstwo za p. ██████████, która aktualnie przebywa na zwolnieniu lekarskim.

Do zadań pracownika socjalnego należy m.in.: tworzenie oraz modyfikacja Indywidualnych Programów Usamodzielnienia, wspieranie dziecka w wyborze Opiekuna procesu Usamodzielnienia, tworzenie kontraktów z wychowankami, planów pracy z rodziną, kontaktowanie się z instytucjami zewnętrznymi. Pracownik socjalny prowadzi: Dziennik zajęć na rok szkolny, Informacje o kontaktach z wychowankami, ich rodzinami i instytucjami. Ponadto pracownik socjalny organizował w 2016 r. spotkania dla wychowanków w Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej przy ul. Paderewskiego 26 w Bydgoszczy oraz Powiatowym Urzędzie Pracy przy ul. Toruńskiej 147 w Bydgoszczy.

Zaopatrzenie w podręczniki i przybory szkolne - wychowankowie placówki, wyposażeni zostali w książki oraz niezbędne artykuły szkolne. Wychowankowie podczas spotkania potwierdzili pełne zaopatrzenie w zakresie potrzeb szkolnych oraz fakt, iż wychowawcy zapewniają bieżącą pomoc w nauce. Ponadto zapewniony jest dostęp do zajęć wychowawczych, kompensacyjnych, terapeutycznych i rewalidacyjnych, o ile takie są wskazania dla dziecka. Z zajęć specjalistycznych odbywających się poza placówką aktualnie korzysta 8 wychowanków. Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, socjoterapeutyczne, dydaktyczno-wychowawcze, wyrównawcze oraz rewalidacyjne odbywają się w szkołach, do których uczęszczają dzieci.

W zakresie zapewnienia dzieciom opieki dziennej i nocnej: zespół inspektorów na podstawie badanej dokumentacji ustalił, iż w placówce w dni nauki szkolnej w godzinach porannych grupa jest pod opieką opiekunki dziecięcej, a w godzinach popołudniowych dyżur pełni 1 lub 2 wychowawców. W godzinach nocnych grupą się opiekuje 1 wychowawca w godzinach 20.00-8.00 lub 22.00-8.00. Powyższe zabezpieczenie opieki jest zgodne z obowiązującym standardem określonym w § 11 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Obchód w godzinach nocnych odnotowywany jest w zeszycie raportów (w standardzie - § 12 ust. 2 ww. rozporządzenia).

W placówce prowadzone są przez wychowawców:

- Dzienniki zajęć wychowawcy, gdzie wpisywane są codzienne informacje dotyczące wszystkich czynności np. pobudka, toaleta, odrabianie lekcji, zajęcia dodatkowe,
- Arkusze obserwacji wychowanków,
- Zeszyty wyjść – gdzie odnotowywane są wszystkie wyjścia wychowanków (szkoła, lekarz, sklep),
- Zeszyt samodzielnych przepustek,
- Zeszyt przekazywanych informacji o przyjmowanych lekach, urlopowaniu, itp.

Placówka prowadzi dla każdego wychowanka:

- Diagnozę psychofizyczną - dla wszystkich wychowanków psycholog i pedagog opracowuje *Diagnozę psychofizyczną wychowanka placówki opiekuńczo-wychowawczej*. Dokument zawiera wszystkie elementy wskazane w §14 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej. Diagnoza jest opracowywana niezwłocznie po przyjęciu wychowanka przez psychologa i pedagoga BZPOW ul. Traugutta 5.
- Opinię psychologiczną – opracowywana przez psychologa jako uaktualnienie diagnozy psychofizycznej.
- Opinię pedagogiczną – opracowywana przez pedagoga jako uaktualnienie diagnozy psychofizycznej.
- Kartę pobytu zawierającą opis w następujących obszarach:
  - relacje dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi,
  - funkcjonowanie społeczne dziecka w placówce,
  - funkcjonowanie społeczne dziecka poza placówką,
  - nauka szkolna dziecka, kontakty ze szkołą,
  - stan emocjonalny i samodzielność dziecka,
  - stan zdrowia dziecka oraz pobyty dziecka w szpitalu,
  - leki podawane dziecku,
  - szczególne potrzeby dziecka,
  - znaczące wydarzenia w życiu dziecka,
  - współpraca z instytucjami i organizacjami oraz asystentem rodziny.

- Plan pomocy dziecku opracowywany przez wychowawcę kierującego procesem wychowawczym dziecka, plan uwzględnia zdanie dziecka, zawiera działania krótkoterminowe i długoterminowe, modyfikowany jest w zależności od zmieniającej się sytuacji wychowanka, co pół roku sporządzane jest podsumowanie planu pomocy dziecku.
- Arkusz badań i obserwacji psychologicznych – sporządzany przez psychologa, zawiera diagnozę wstępną, przeprowadzone badania oraz spostrzeżenia i obserwacje (uzupełniane w każdym miesiącu) w zakresie zachowania wychowanka.
- Arkusz badań i obserwacji pedagogicznych – zawiera diagnozę wstępną wychowanka oraz informacje dotyczące rodzaju przeprowadzonych badań. Arkusz uzupełniany jest systematycznie raz w miesiącu i zawiera spostrzeżenia i obserwacje wynikające z bezpośredniego kontaktu z dzieckiem.
- Karty udziału w zajęciach prowadzonych przez psychologa, pedagoga lub osobę prowadzącą terapię, z opisem ich przebiegu – dla każdego wychowanka wymagającego specjalistycznego wsparcia, specjaliści (psycholog, pedagog) prowadzą karty udziału w zajęciach zawierające opis zdiagnozowanych deficytów i potrzeb dziecka oraz planowanym zakresem oddziaływań. Karta zawiera daty i informacje o przebiegu zajęć oraz uwagi i spostrzeżenia.

Prawidłowo prowadzona jest księga ewidencji wychowanków zawierająca imię i nazwisko dziecka, pesel, datę i miejsce urodzenia, adres ostatniego zamieszkania dziecka oraz aktualny adres zamieszkania rodziców dziecka lub jego opiekunów prawnych.

W placówce funkcjonuje zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka. W posiedzeniach zespołu uczestniczą: dyrektor, koordynator - wychowawca placówki, psycholog, pedagog, pracownik socjalny, przedstawiciel organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, pracownicy Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Adopcyjnego. Zespół dokonuje okresowej oceny sytuacji wychowanka w miarę potrzeb nie rzadziej niż co pół roku. Z posiedzeń Zespołu sporządzane są protokoły oraz formułowane na piśmie wnioski dotyczące zasadności dalszego pobytu dzieci w placówce, które przesyłane są do sądu, zgodnie z art. 138 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2017 r. poz. 697).

Placówka dopełnia obowiązku wynikającego z art. 100 ust. 4 ustawy o wspieraniu rodziny, tj. zgłaszania do ośrodka adopcyjnego informacji o przebywających dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną.

D. Przestrzeganie praw dziecka.

W trakcie kontroli przeprowadzono rozmowy z wychowankami (spotkanie z każdym dzieckiem oddzielnie) w celu ustalenia, czy placówka przestrzega praw dziecka. Na tej podstawie, a także na podstawie obserwacji dzieci i badanej dokumentacji ustalono:

- Prawidłowy dostęp do nauki, wszystkie dzieci objęte obowiązkiem szkolnym zostały wyposażone w książki i niezbędne artykuły szkolne, w ocenie dzieci na bieżąco uzupełniane są braki w tym zakresie, wychowawcy utrzymują stały kontakt ze szkołami, dzieci zawsze mogą liczyć na pomoc w nauce. Pomocy w nauce udzielają wychowawcy dyżurujący oraz pedagog.
- Dzieci uczestniczą w placówce w zajęciach plastycznych, aktywizacyjnych, kulinarnych, edukacji międzykulturowej, edukacji prozdrowotnej i seksualnej oraz sportowo-edukacyjnych, które są organizowane w ramach autorskich planów pracy.
- Właściwy dostęp do kultury, rozwoju i wypoczynku – organizowane są wspólne wyjścia do kina, na basen, wycieczki oraz wyjazdy wakacyjne.
- W 2016 roku zorganizowano wyjścia do Myślicinka, cyrku Arlekin, lunaparku, kręgielni, Manufaktury słodczy, Muzeum Mydła i Historii Brudu, na mecz piłki nożnej.
- W czasie wakacji dzieci wyjeżdżały nad morze do Władysławowa, do Ostromecka, Inowrocławia oraz na obóz w Krówce Leśnej. Wychowankowie uczestniczą w uroczystościach, imprezach okazjonalnych oraz rekreacyjno-sportowych: Dzień Babci i Dziadka (obchodzony w sąsiadującym Domu Pomocy Społecznej), Dzień Kobiet, Dzień Dziecka, Dzień Ukrytych Talentów, powitanie lata, dzień sportu, urodziny wychowanków.
- Dzieci podczas rozmowy potwierdziły, że mogą spotykać się z bliskimi osobami na terenie placówki i poza nią, kontaktować się telefonicznie z rodziną. Wychowawcy, w ocenie dzieci, wykazują prawidłowe zainteresowanie ich problemami, zawsze służą pomocą i wsparciem. Przestrzegają również zasadę dyskrecji w sprawach osobistych.
- W zakresie ochrony przed poniżającym traktowaniem i karaniem – podczas czynności kontrolnych nie zaobserwowano poniżającego traktowania wychowanków. Same dzieci

nie zgłaszały skarg w tym zakresie. Wychowankowie wiedzą za co mogą być nagrodzeni i ukarani.

- W zakresie zrzeszania się - w placówce funkcjonuje samorząd wychowanków. Spotkanie samorządu odbywają się 1 raz w miesiącu. Specjaliści, wychowawcy oraz koordynator wraz z wychowankami omawiają aktualne problemy występujące w grupie oraz planują działania mające na celu eliminowanie sytuacji niepożądanych.

E. Kwalifikacje osób pracujących w placówce.

W placówce pracuje 4 wychowawców, koordynator, pracownik socjalny oraz specjaliści – pedagog, psycholog. Wszyscy pracownicy posiadają kwalifikacje zgodnie z wymogami określonymi w art. 98 ust. 1 ww. ustawy wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W aktach kadrowych osób pracujących z dziećmi znajdują się oświadczenia wynikające z art. 98 ust. 3 pkt 1, 2, 3 ustawy o wspieraniu rodziny.

W wyniku przeprowadzonej kontroli kontrolowaną działalność oceniono pozytywnie.

Zespół kontrolny:

Oddział ds. Wspierania Rodziny
i Systemu Pieczy Zastępczej
Wydziału Polityki Społecznej

Zatwierdził:

Dyrektor Wydziału Polityki Społecznej